

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful ese de două ori pre septembra:
Duminică și Joi. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditură foieci, pre afara la s. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. n. și pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 89.

ANULU XXIII.

Sabiu 9|21 Novembrie 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. v. a. Pentru prime, si tieri strine pre anu 12 $\frac{1}{2}$ fl. anu 6 fl. Inseratele se platește pentru întâia óra cu 7 er. și urm. pentru a doua óra cu 5 $\frac{1}{2}$ er. și pentru a treia repetire cu 3 $\frac{1}{2}$ er. v. n.

Nr. 1811. Scol.

Cătra inspectoratele districtuale de scole din arhidiecesa romana gr. or!

Pre temeiul esperintelor de pâna acum, după care s-a constatat evidentu, ca acele scoli au fostu mai bine cercetate in decursulu anului scol. trecutu, a căroru organe in manuarea listelor de lenevire s-au tienut strinsu de ordinatiunea consistoriului din 19 Ianuariu 1874 Nr. 2370/1873 scol. se ordinéza tuturor inspectorilor districtuali de scoli din intréga archidiecesa, că se insarcinez pre organele scol. subalterne, că si in viitoru se observe cu tóta stricteti a prementionata ordinatiunea consistoriale: spre acestu scopu oficile parochiali suntu deobligate a pregatí unu estratu exactu din carteia botezatorilor despre toti copii de ambe sesele in etate dela 6—15 ani, care estrasu providiu cu subscirierea respectivului parochu si sigilulu bisericiei, spre a fi la indemana pentru orice casu de visitatiune a scólei prin organele scol. superiori.

Asemenea se ordinéza inspectorilor districtuali că in privintia duratei scólei sa observe cu tóta stricteti a prescrisele §-lui 54 art. 38/1868.

Sabiu, din siedintă consistoriului archidiecesanu că senatu scolasticu, tienuta in 20 Octobre 1875.

In absenția Escoletiei Sele Par. Archieppu si Metropolitu.

N. Pope'a m/p.
Archim. si Vicarul
archieppescu.

Escoletia Sea Inaltu Présantitulu P. Archiepscopu si Metropolitu Mironu Romanulu a sositu Vineri cu trenulu de diminéti in mijlocul nostru.

Alalta eri Vineri s-a celebrat in biserică nostra din cetate liturgia cu rugaciune de multiamita, din causă dilei onomastice a Majestătiei Sele Imperatesei si Reginei Elisabet'a. Asemenea s-au facutu rugaciune din aceeași causa si in bisericile altoru confesiuni si edificiile publice au fostu decorate cu flamuri.

Serbi'a dela 1858 pâna la 1875.

(Urmare.)

Vediendu principale Carageorgescu ca nu mai e nici o sperantie de a se suí pre tronulu perduto, la consiliile comisariului turcescu si consilului austriacu, a parasit u si fortareta Belgradului si pre unu vaporu austriacu a trecutu in 3 Ianuariu c. n. 1859 la Semlinu. Cându a pusu piciorulu pre rip'a austriaca a disu celor din impregiurulu seu; „Acést'a este multiamită Portiei si Austriei pentru tienut'a mea cea loială in restimpu de 17 ani“!

Intarirea lui Milosiu a urmatu curendu. Francia si Russa au statuitu forte multu pentru intarire, pentru că sa nu se nasca nouă complicatiuni in Serbi'a.

In 6 Februarie a si sositu Milosiu in Belgradu. Fortareta turcesca a salutat cu salve de tunuri, comisariulu turcescu a fostu de fatia la primirea lui si a fostu celu dintăiu

care i-a facutu cea dintăiu visita. Cu Milosiu a sositu si fiul seu Michailu cu carele s'a intalnit la Semendri'a. Milosiu a amanatu in 12 Februarie siedintele scupcinei, promitiendu a o convocá din nou pre diu'a de 2 Septembre. Elu a inceputu a guvernă si cu guvernarea lui arata ca multe sperantie au remasu zadarnice. Milosiu, cu tóta esperintă ce a facutu in 20 de ani, a remas totu celu vechiu. Elu nu era in stare a-si stăpânii pasiunile si a renunțat la resbunare. Metropolitul Petru Ivanovici fu esilat. Betrânlul Vučić, cu tóte ca si-a facutu omagiulu inaintea lui, a trebuitu sa moră in spitalulu incisitilor. Nici nu se scie ca ce moră a murit.

Mai multu s-au inselat in Milosiu liberalii.

Unu lucru a sciutu Milosiu sa esopereze dela Pórta, lucru de mare insemnata pentru stabilitate in Serbi'a, ereditatea tronului in famili'a sea. Acést'a a fostu si cea din urma opera mai insemnata din partea, pentru a 14/26 Septembre 1860 a murit in etate de 81 ani.

Partea cea mai inteligenta a Serbiei asteptă cu nerabdare venirea lui Michailu Obrenovici pre tronu si cu totu dreptulu, pentru ca cu elu s'a inceputu o era nouă de mare importantia pentru Serbi'a si pentru cestunea orientale. Sute de cântecu populare din tóte părțile serbesci din Bosni'a, Erzegovin'a, Dalmati'a, Ungari'a de media-di au salutat pre principale Michailu că pre liberatorulu națiunei.

Serbii tóte părțile acceptau ca Michailu să nu mai multi, daru celu putienu va face in prochiamatiunea sea dela suirea pre tronu o scurta amintire de „fratii ce sufere din Bosni'a si Erzegovin'a.“ Prochiamatiunea lui dela 15 Septembre 1860 in se a fostu unu actu de cea mai mare sobrietate. Passulu celu mai insemnat din prochiamatiune a fostu devis'a: voia cea mai inalta sa fia in Serbi'a legea. Michailu era de parere ca inainte de a intrá in actiune contra Turciei sa consolideze tiéra in Iaintru. Dupa densulu trebuiu nante de tóte sa inceteze passiunile de partida; sa faca ordine in afacerile statului si sa creeze o armata buna. De aceea, déca unu functionari era aptu, nu canta ca pentru care dinastia a fostu elu mai nante, ci dupa aptitudinea si meritele sele 'lu promová in functiune. Elu s'a apucat de reforme in administratiune si justitia precum si in instructiune.

Două reforme ponderose avea Michailu de a pune in lucrare, reforme de cari avea sa aterne tóta puterea si forța Serbiei. Reforma contributiunei si cea militaria. Si contributiunea si armat'a erau la venirea lui Michailu primitive. Nu mai ajungeau si nu mai corespundeau tempului. Încătu privesce contributiunea era asiánuita darea capului; iéra armat'a, afara de putienă soldatime regulata, era poporulu armat, va se dica, fia-care barbatu serbu facea parte din armata. Pâna cându puterea armata turcesca era ins'asi intro stare primitiva, ajungea si organisarea acést'a primitiva a serbilor; acum in se a cîndu turcii si formara o armata respectabilă si serbii trebuiu sa introduca formarea de cadre militarie, care sa fia simburele militilor create din armat'a populara. In scupcin'a dela 6

Aug. 1861 au venit intre alte proiecte si proiectele de reforma in privint'a contributiunei si armatei si scupcin'a le-a radicatu la valore de lege. Dupa reforma cea nouă militaria Serbi'a intréga fu impartita in cinci comande. Fia-care comanda si avea bataliunile si companiele sele; la artilleria si cavaleria s'a luat mai cu séma cetățenii mai avut. Dupa reforma acést'a Serbi'a putea pune pre picioru de resbelu la prim'a mobilisare 50,000, la a doua 50,000 si la a treia 25,000 ostasi. Reforma acést'a era pre tempulu resbelului austro-prussianu mai gata.

(Va urmă)

Dela Ragus'a se telegraféza ca regimulu austriacu a publicat ca nu mai este in puseiune de a impartiri de pâne intre emigrantii erzgovineni.

Dela Knin se telegraféza ca soldatii turcesci au mânat din fruntari a austriaca dela Strmca mai multe vite. Soldatii si gendarmeria nostra (austriaca) au alergat intr'ajutoriu dara turcii ii a primitu cu salve de puci si au mânat vitele mai departe. Este sperantia ca contr'a cutediarei musulmane se voru face reclamatiuni corespundietorie.

De pre câmpulu luptei au inregistrat diurnalele din capitale in septamâna trecuta două lupte considerabile intre turci si insurgenți, a cărui constatare trebuie inca asteptata. Intr'un'a au raportat insurgentii victori'a; in a doua turci.

Corespondentulu lui „Times“ la Mostar scrie cu dico de 30 Octombrie, ca avandu a discutat cu Server-pasi a asupra conditiunei provinciilor resculate, s'a convinsu ca comisariulu imperial este departe de a intielege adeverat'a stare a insurectiunei si mersurile ce aru trebui sa ia pentru a ajunge la o pacificare. Dintr'o intevorbire ce a avutu corespondentulu cu membrii comisiunii consulare a intielesu ca Turcia este incapabila si de a intielege si de a rezolva dificultatile.

In privint'a intrevederei sultanului cu generalulu Ignatiiff, „Wiener Abendpost“ da asigurari ca chiar dela inceputulu insurectiunei in Turcia, atât ambasadorulu Russiei cătu si alu Germaniei si Austriei n'au facutu nici o demarsia care sa fia in deacordu cu instructiunile formulate in comunu seu care sa nu fi primitu asentimentulu si sprinținu celorulalte cabinete.

Ambasad'a otomana la Parisu, comunica diariul „le Constitutionnel“ dela 12 Novembre urmatorie.

„Mai multe telegrame private, adresate dela Parisu la Constantinopol cuprindu ca mai multe persoane ce se diceau autoritate de marele viziru, s'aru fi adresată către mai multi capitalisti din Francia si Olandia, spre a contracta unu imprumut de 12 milioane livre sterling.

Din ordinulu sublimei Porti, ambasad'a otomana opune denegatiunea cea mai formală asertiunei acestoru persoane, si declară ca guvernulu otomanu n'a incredintat nimenui nici o misiune financiara.“

Totu diuaristic'a europena se ocupa de discursulu pronunciatiu de Disraeli la banchetulu datu de lord-majorulu Londonului. In impregiurările de fatia, cându atâtatea dificultăti agita orientulu, acelu discursu si are importanta lui esceptionala.

Eata ce dice „Constitutionulu“ despre discursu:

„In toti anii, in același locu, unul din ministrii reginei are obiceiul, spre respunsu la unu discursu alu lordului-majoru, a trece in revista politic'a generala si interioara a tierei; este inse forte raru că sa se oprăsească mai in specialu la o cestiune arditoare spre a tracta in tóte detaliele sele. De asta-data inse d. Disraeli facă acést'a, si de acea discursulu seu e unu evenimentu alu dilei.

„Amu crediutu si credem si astadi ca cestiunea turcesca nu este destul de cōpta spre a dă locu la o solutiune radicala. Acum două-dieci de ani Rusia a fostu oprită de Engler'a si de Francia de a merge asupra Constantinopolei si de a procede la impatriéla imperiului otomanu. Astadi ea a renunțat la acestu proiectu pentru a situatiunea Europei nu mai e aceeași; ea nu aru puté sa se intinda in orientu fără a provocă o turburare in occidentu, care aru aduce celu mai mare prejudiciu atâtui situatiunei cătu si puterei sele europene. De ací pentru dens'a necesitatea de a merge in intielegere cu Austria si Germania; de ací intielegerea celor trei imperii, care nu poté dura decât cu condițiunea că căte si trele sa respecte statu quo.

„D. Disraeli se pōrtă dura cu mare curtenia cându atribue indulgentie celor trei cabinete o politica de pace, care in faptu, e dictata de o trebuinta imperioasă.

„Cele trei curți nu potu face altfel decât sa se arete paciente, sub pedeps'a de a se desbină si a provocă unu resbelu generalu de care are a se teme celu putienu unu din ele. De acea d. Disraeli pōte conta, pentru unu tempu óre care, pre continuarea acestei indulgentie.

„Mesurile financiale ale Portiei n'au avutu decât putienă parte in noua faza diplomatic'a a cestiunii Erzegovinei; ele puteau servit de protestu vasalilor sultanului spre a continua incuragiările loru pentru insurgenți si a-i face sa castige tempu; in se politica celor trei imperii n'a suferit mare modificatiune. Astadi, că si la inceputu, cele trei curți vedu imposibilitatea de a substitui administratiunei musulmane unu guvern creștinu, său a desmembră in profitulu loru imperiului otomanu. Totu c'e potu cercă este că sa asigure executarea reală a iradeului din urma care cuprindea reformele cele mai urgente si de a opri astu-feliu reincepera insurectiunei in primavera viitorie.

„Acesta programa in se, calificata cu dreptu cuvenit de d. Disraeli că o probă de indulgentia a celor trei cabinete, n'are nimicu care sa nu pōta conveni intereselor engleze. Primul ministru n'a esitat a declară ca deacordul puterile dela Nordu, că vecine Turciei, suntu mai directu interesate la pacificarea imperiului otomanu, pre de alta parte in se si interesele Engliterei nu suntu mai putienu considerabile, si pre cari guvernulu reginei va sci sa le apere.“

Balcanilor cu conditiunea ca Constantinopole sa nu devina orasul rusescu. Deci precum nici serbii nici bosniaci nu sunt creduti capabili de a inlocui pre sultanul, si fiindca in lipsa-i esista temerea ca sa nu mostenescă Russi'a, se asociază voiosu, din tota inimă la politică actuală a celor trei imperii, politica care e basata pre statu quo. Deca acesta politica s'ar schimbă, Englter'a n'ar esita de a desfasură tota formidabilă ei putere, dela Gibraltar pâna la Maltă, si dela Maltă pâna la Bosfor, spre a remană stăpâna pre cōst'a orientala a Mediteranei, care este drumul la Indii."

Dietă Ungariei.

Dietă Ungariei a infatiasiati dela inceperea desbaterei bugetarie incóce unu tablou de campania parlamentara, in care s'au mesuratuit tōte puterile alese din tota nuansele, ce constituie cas'a deputatilor. Mai intăiu au intrat in lupta opusetiunea din drépt'a, ajutata de cea din stāng'a. Oratorii centrului, numitul liberalu, au mānat la inceputu numai puteri mai tinere in lupta, puteri cari 'si puneau tota forța loru judecă pentru de a pară loviturile cele grele si din drept'a si din stāng'a. Abia in dilele din urma intra in distanti'a proiectelor si puteri mai vechi deprinse in lupta parlamentaria spre a apără proiectul regimului.

Dintre putenii români presenti in dieta numai doi au luat cuventul, Borlea si Ciplea. Dupa cuvantările loru semnalate de diurnale, ambii formăză dōue estreme. Inaintea celu dintăiu suntu multe si mari rele in tiéra; inaintea celu din urma tota lumea din tiéra nostra e unu paradis. Deca considerāmu tōte cele ce au resunat intre paretii palatului din Sandor ucza in Budapest'a apoi trebuie cu inima posomorita sa privim resultatulu luptei parlamentarie in cestiunea bugetului pre 1876. Resultatulu, dupa cum ni-lu anuncia o despesa de alalta eri, este, ca ori este de unde ori nu este de platit trebuie sa platinu contributiuni mai mari decât pâna acum. Si acést'a n'ar fi

superarea cea mai mare, deca amu fi auditu vre-unu cuventu mangitoriu despre isvōrele de unde. Isvōrele de pâna actul au secatu mai de totu si cele noue nu suntu descoverite. Bugetul care s'a votat cu o mare majoritate nu ni le arăta nici pre de parte.

O necesitate mare trebuie ca a-pésa si peptulu guvernului de propune urcarea greutătilor. Care este acea greutate nu ni se spune. Noi ne temem ca greutatea ascunsă in locu de a inaintă cur'a financiale, ascundindu-o, va cresce mai mare si va devină si mai incurabile. Ce va urmări mai departe nu o potu sci pôte nici ddeie majorum gentium.

Budapest'a 12 Novembre n. Dupa cele formale cas'a representativa trecandu la ordinea dilei ia mai intăiu cuventul in discussiunea generale asupr'a bugetului deputatulu

Wirkner, care primește raportul comisiunei financiale de baza la desbaterea speciale si privesce de o datorintă a ori si căruia patriotu, a primi intre impregiurările actuali proiectele guvernului fără passiune de partida si fără de a mai esamină interesul particularistic. Ce e dreptu aru fi fostu mai bine a urcă mai intăiu capacitatea de contributiune si a evită astfelii apelulu la patriotismulu cetățenilor, dara fiindu ca statul se află in pericol, asiā trebuie sa suportă sarcinile cele noue.

Oratorulu nu consemne cu cei ce declara situatiunea financiale de desesperata, elu este convinsu, ca, deca se va regulă administratiunea si justiția conformu postulateloru europene, atunci capitalulu esternu va imigră in Ungari'a, fără că prin acést'a colonizare sa se pericliteze, dupa cum se temu unii, natiunea ungură, care si-a sustinutu esistintă sea in lupta ei aprópe milenara. Trebuie sa creăm o lege de incolatul buna, sa asigură strainiloru drepturi cetățienesci, atunci ei voru iubi Ungari'a si se voru face patrioti buni. Oratorulu recomanda crutiare in intreprinderile economice ale statului si in ce privesce cestiunea vamale si comerciale e de parere

sa se dea mâna libera guvernului. (Aprobare in centru.)

I. Simonyi e de parere, de vreme ce bugetul actualu se invertescet totu in directiunea vechia si densul si pote infinde mān'a la consolidarea sistemiei pronunciata in acestu preliminariu, nu pote sa-lu primăsca de baza la desbaterea speciale. Preliminariul nu e seriosu, preliminariul acoperitorul e nesigur si posturile singulare suntu prea sanguinice. Oratorulu dechira politică financiale a guvernului de gresita si respinge bugetulu.

I. Hosztinsky motivandu votul seu dice, ca pre lângă independentia tierei trebuie sa ne ingrijim de desvoltarea materiale si spirituale a tierei. Pâna acum nu amu fostu norocosi cu medilōcele practicate pâna acum, trebuiā se incepem a crutiā inca dela 1867 si atunci nu cadeam in lipsele estreme de adi. Trebuie dara a se face o schimbare radicale relativ la ecuvalarea venitelor si erogatelor. Bugetul pre 1876 arăta unu progresu si oratorulu se invioiesce si cu o urcare a dărilor directe, pentruca in asemene stare critica trebuie sa permitem medicului (= guvernului) o operatiune eroica. In urma primește bugetul in genere.

Contele Aur. Dessewffy si motiva-vă votul seu, cum dice, nu din zelul de a jucă o rolă, ci din datorintă către sine insusi. Bugetul este oglindă fia-căruia statu, care reflectă situația lui in cea mai adeverătă lumina. Bugetul ce ne sta înainte cu unu deficit preste 15 milioane este inse oglindă unui viitoru fără tristu. De si oratorulu nu are incredere către actualulu ministeriu, totusi nu vrea sa-i adscrie lui acést'a stare. Raportulu comisiunei nu-lu pote primi, pentru ca guvernului n'a facutu nimicu pentru a radică capacitatea de contributiune a cetățenilor. Opoziția dreptei nu primește urcarea contributiunei propusa de ministeriu, pentru ca ea ataca mai tare puterea contribuentilor de alțintea destulu de atacata. Oratorulu se indoiște de rezultatele ce le astăpta preliminariul ministeriului, bugetulu nu

este realu, dupa cum dovedesc oratorulu prin o paralela intre computurile finali si fipsările preliminare.

Cându guvernul actualu — termina oratorulu — veni la căma, sperămu, ca elu va rupe cu sistemulu trecutului si nu va tienă mai multu tiér'a in ilusiuni, folosindu colosală majoritate parlamentara spre o reorganisare financiale radicale, dara nu spre votarea necondiționata a unor posturi sanguinice. Oratorulu nu primește raportul comisiunei de baza la desbaterea speciale.

Istoczy considerându bugetul in totalitatea sea se bucura, ca guvernul a pornit cu succu bunu pre o cale mai buna, dara ce privesce acoperirile, guvernul a folositu totu medilocele spre a deschide noue isvōre de venit. Trebuie sa se cruti cu contributiunea clasele ce traiesc din munca si câstigă si sa se fi pusu impositu mai bine pre bursa, care asuda mai putin si totusi are venite insemnate. Temere ca prin atare impositu ómenii dela bursa se voru imprasciā nu este intemeiată.

Oratorulu venindu in discursulu seu la drumurile de feru se alatura la principiul adoptat de tōte tierile progresiste, ca statul trebuie sa aduca in cadrul administratiunei sele drumurile de feru, togm'a asiā că si post'a si telegrafulu. Drumurile de feru suntu de o mai mare insemnatate pentru inflorirea statului, decât post'a si telegrafulu. Statul administrando insusi drumurile de feru nu va trebui sa dea 15 milioane interese de garantia la administraturele drumurilor subventionate. Apucandu statul odata administratiunea in māna va ajunge curendu si in posesiunea loru. In Germania se face de unu tempu incóce mare agitatiune in directiunea acést'a, cele mai de influența corporatiuni s'a pronunciata pentru acuarea drumurilor de feru pre partea statului. Recomandandu guvernului acestu principiu salutaru relativ la administrarea drumurilor de feru, oratorulu primește in urma raportulu comisiunei de baza la desbaterea speciale.

Balogh dechira intr'o lunga cu-

FONIOGRA.

Studii essegetice.
Sectiunea II-a.

CAPU II—IV.

Cele dintăiu minuni a lui Iisus in Galile'a, Samaria si Iudea.

(Urmare.)

Asiā se cade (οὕτως δεῖ) — aci este esprimata hotarirea dñeasca, că sa se inaltie fiul omului. In versiunea rom. δεῖ = trebue, cauta, este de lipsa, s'a tradus cu se cade, carea nu esprima aceea ce esprima origin. In orig. se esprima o necessitate ce cauta sa se implinescă, o trebuintă neincungurăveră, o disputiune, carea, că tōte dispusetiunile divine trebue sa se efueze, — pre cându in versiunea rom. se cade esprima o necessitate conditionata, o cuvenintă, carea la nici unu casu nu involve in sine aceea ce involve terminulu: trebue = δεῖ. Necessitatea acést'a a inaltiarei lui Iis. (ca elu trebuiā) jace in hotarirea dñeasca, espusa in nenumerate locuri din Test. vechiu (cum: Ps. 21. Isai'a 50, 6. 53, 2 seqq. Dan. 9, 26 s. a.) si nou (Mat. 26, 24. Marcu 9, 12. Luc'a 22, 22. 24, 25—27. Fapt. Apost. 17, 2. 3. 26, 22 seq. a. a.) — la cari se referă si acestu testu. — Causă acestei necesități; atât de imperativu marcate, se determină mai de aprópe prin Vs. 15. că totu celu ce crede intru elu, sa nu piere, ci sa aiba viația vecinica. Perirea este lucrarea pecatului (8, 24. Mat. 7, 14). Mōrtea, sacrificarea lui Iis. sfârma puterea pecatului de o parte,

iéra de alta parte deschide calea de mantuire, viața eterna, carea se pote castiga prin credintă in numele lui (vs. 17. 35. 5, 24. 6, 40. 47. 12, 46. 20, 31. Marcu 16, 16. s. a.). In „totu celu ce crede“ se află bas'a universalismului creștinătătiei. (vedi si Marcu 16, 16).

Fatia cu vorbirea acést'a miste-riosa si grea de intielesu a lui Iis. s'au nascutu diferite interpretări si dispute din partea essegetiloru mai noi. Deca a-siu crede ca a-siu face vre-unu servitu preotimē nōstre, si mi-aru concede si spatiulu, le-asiu atinge mai pre largu séu mai pre scurtu — dupa cum merita arestandu partea buna si partea gresita din tr'ensele.

— Fiindu inse incredintatu de contrariul le trecu cu vederea, amintindu numai că intre paranthese, ca vorbirea enigmatica a lui Iisusu, o afâmu nu numai aci, ci in decursulu intregei Evangelie, ba si la sinoptici, — causă si o afâmu explicata intru cătu-va de insusi Iisusu la Luc'a 8, 10.

— Insesi cuvintele lui Iis., pre cătu se paru la prim'a cetire de grele de intielesu, dovedesc ea intentiunea lui Iis. a fostu a aruncă cu rapediunea fulgerului lovitură preste lovitură in anim'a lui Nicodimu, spre a co-

plesii pre inventiatulu celu susceptibile, si aderinte alu minuniloru, iéra prin acést'a a influentiā nu numai momen-tanu, ci a pune numai unu simbure, unu aluatul, carele sa lucre si aduca fructe. Cumca aluatulu acest'a a dos-pitul, cumca simburele pusu in anim'a lui Nicod. in acestu modu, n'a fostu fără fructe, se vede din procedură acestui fariseu, carele intăiu pasiesce

singuru in fati'a Sinedriului intru ape-rarea lui Iis. (7, 51.) iéra, vediendu pre Iis. restignitu, nu numai nu si-a perduto credintă, ci s'a intarit in tr'ens'a vediendu implinite cuvintele cele misteriose ale inventatoriului, si intielegendu-le abia atunci: insocitu de colegulu seu Iosifu din Arimat'ia, — pre cându toti aderentii lui Iis. l'u parasiseră — nu crutia periculele ce-i astăpta pote din partea Iudeiloru, — mergu la Palatu, se declara inventiacei si aderenti ai celui crucificatu, si-i ceru corpulu spre inmormantare (19, 38. seq.)

Pre lângă acést'a nu trebue sa trecem cu vederea ca eruditia lui Nicodimu eră multu mai pre susu decât a inventiaceilor lui Iisusu, si prin urmare mai capace a judecă insusi in singurata, si a-si face conclusiunele sale.

Vs. 16—21. Probarea, argumen-tarea scopului mantuirei, aternatoriu de mōrtea lui Iis. — prin iubirea lui Ddieu. carea voiesce mantuirea lumei si nu judecat'a, osând'a ei — pre carea (judecat'a) necredinciosii o atragu a-supra-le.

Vs. 16. Ca asiā... cătu si — si in originalu nu se află, de si dupa ver-siunea rom. cu virirea lui si espressiunea devine mai eu pondu. Fidelu originalului aru fi: asiā a iubit... cătu pre fiulu seu unicu nascutu lumea — omenimea, conceptulu universalismului creștinătătiei (comp. totu Vs. 15.) Acestu universalismul se vede ca cu scopu descoperitul: a (lui Nicodimu, carele că toti judeii eră particularisti, si prin acést'a 6) poporului jidovescu, carele eră de credintia ca Messia'

venindu va inaltiā gloria evreișca sfârimentu si subjugându-tōte popo-re, — a datu: a daruitu a facutu unu daru, provenit din insasi iubirea cea nemarginata. Acestu daru cu atât este mai mare, cu cătu cuprinde pre fiulu celu unicu nascutu (I Ioau 4, 9. Rom. 8, 5;) ad: Ddieu din iubirea sea a datu pentru mantuirea lumii aceea ce a avutu mai scumpu, mai pretiosu: totu ce a avutu nascutu, — pre fiulu seu unicu l'u datu lumei, pentru lume. Darulu acest'a — alu fiului celu unicu — se cuprinde in dejosirea fiului inceputa cu devenirea omu a cuvintului, carea insasi e o dejosire (Filip 2, 7.) si culminatiunea acestei dejosiri in patimile si restignirea lui, că o urmare naturale. Pre-lângă acést'a darulu se cuprinde mai multu in sacrificarea fiului, carea insa se esplica in dejosirea lui. — Credintă este condiția măntuirei, carea se vede marcata mai de aprópe in Vs. 18.

Vs. 17. Aci „judecata“ nu este insemnata că scopulu tramiterei lui Christosu, ba espressu negata; din contra la 5, 22. 27 o vedem cu ordi-nulu seu, si la 9, 39 o afâmu că scopulu venirei sale. Acésta contradic-cere paruta sa redica prin versiunea interpretarea atât a conceptului ju-decata, cătu si a scopului Ddieu de tramitere. Judecata, altmintrea: despartire (χρήσις, dela χρίω-desfacu, despartu, deosebescu, desbinu, imparieze, de aci: neunire, desbinare, crisa, deosebire prin sentinta judecatorésca: judecata), sa referă la in-parechierea, deosebirea intre bine si rău, si este:

ventare, ca bugetulu substernutu nu-lu multiamese in nici o privintia. Nu este suficienta nici reductiunea erogatelor, pentru ca preliminariul n'a mersu pâna la marginile posibilităției ce le prescrie in modu imperativu starea financiale de astazi a tineriei. si nu ne liniscesce modulu de a acoperi deficitul, propusu de ministeriu. Numai schimbarea afacerilor comune, infiintarea unei bance independente si a unui teritoriu vamal separatoru potu sa schimbe gravitatea situatiunei. Oratorulu declina bugetulu.

Al. *Hegedüs* dechiara ca primesce bugetulu, caci arata acuratul linia, pâna la care s'a potutu crutiâ fâra de a se periclitâ interesele administrațiunei si postulatele culturei. Oratorulu dovedesce printro paralela a cifrelor de acum cu cele din anii trecenti, ca guvernul a facutu crutiâri insemnate; dupa aceea se apuca se combata parerile opositiunilor si in urma se dechiara pentru acceptarea bugetului.

Cu aceste se inchide siedint'a de adi.

Cursulu supletoriu

tienutu la Brasovu dela 1—18 August 1875.

(Urmare.)

2. Deprinderea prin infatisiare.

Posiveritatea de a deprinde pre copii prin infatisiare.

S'au arestatu, ca:

Copilulu, cându se pomenesc pre lume, nu cunosc nimicu, din căte vede si aude. Cu incetulu desteptanduise si mai intarinduise poterile incepe a invetiâ dela educatorii sei, ca de ce tréba suntu si ce nume au obiectele din impregiurulu seu. Elu ia de adeveratu numai ce-i spune educatorulu seu despre acele obiecte, pentru ca nu scie inca a le pretiu din mai multe puncte de vedere si a le judecâ si dupa raportele, in care stau ele unulu câtâ altulu.

Asemenea nu pote deosebi copilulu nici intre fapt'a cea buna si intre fapt'a cea rea. Dara aplecarea, ce o are dela natura, caci sa faca si elu ceva-si, lu indemna sa ia séma, ce face educatoriul seu; apoi mai bine ori mai reu, dara se silesce a face si face si elu asiâ, si se bucura din su-

fletu, cându vede, ca a potutu face si elu ce-va caci educatorulu seu.

Prin aceea ca copilulu face de sine, ce vede la educatorii sei, va se dica imitâza faptele educatorilor sei, se va deprinde firesce mai usioru caci prin ori care povetie, promisiune ori lege la apucaturi si porniri bune si la aplecâri bune vediendu de acestea la educatorii sei.

Aveniu inse nefericirea, a vedé la densii moravuri si fapte rele, atunci le va imitâ pre acestea si va lucru si elu asemenea.

Fatia cu acestea s'a propusu intrebările urmatörö:

1. Cum trebuie sa se pote invetiatorulu in fati'a copiiloru?

2. Ce invetiaturi si sfaturi bune pote dâ invetiatorulu parintiloru celor necunoscatori in acesta privintia?

3. Cum pote deprinde inv. prin exemplulu seu pre elevi la anumite moravuri bune si la anumite virtuti?

4. Nu-si va poté invetiatorulu ajunge mai usioru scopulu acesta, déca va fi modelu de fapte moralu religiose nu numai inaintea eleviloru, ci si inaintea parintiloru acestor'a?

5. Cum va poté invetiatorulu face acest'a?

Responsurile primite:

1. Invetiatorulu trebuie sa se pote in fati'a copiiloru, caci unu modelu de moravuri bune si de virtuti, caci imitandulu copii, sa se pote face prin acest'a si ei crestini buni si omeni de omenie.

2. Inv. sa sfatuiasca pre parintii necunoscatori, a se purta in fati'a copiiloru caci nisce omeni cu moravuri bune si virtuosi, caci imitandui copii sa pote deveni prin acest'a si ei omeni cu moralitate si crestini adeverati.

3. Invetiatorulu pote deprinde prin exemplulu seu pre copii la:

curatenie, déca insusi va veni la scola curatul;

bunavîntia, déca d. e. insusi va dice rugaciunea in scola cu pietate; cându gasesce vre-unu obiect de ale scolarilor sa nu pregete a-lu redica de josu, a-lu duce in prelegere si a-lu aretâ eleviloru, intrebandu, care l-a perduto, si apoi sa lu dee acelui'a, alu cui este; déca chiaru dandu preste unu elevu, ca a adusu o jucaria si se jóca in prelegere cu ea, de-si i-o va luá atunci din mâna, caci sa nu mai conturbe cu ea prelegerea, si sa fia atentu la lectiune, — dara apoi

la incheiarea prelegeriloru 'i-o va dâ inapoi, nu 'i-o va confisca;

atentiune, déca invetiatorulu va veni bine pregatit la scola, va fi atentu la acea ce esplica, va vorbi cu cuvinte usiore de intielesu si cându esplica nu se va preumblá dela unu locu la altulu prin odaia scólei, ci va stâ ori siedea la unu locu; déca nu va intrerupe espliatiunea, caci sa se mai uite pre ferestra la căte ceva-si; déca in prelegere nu va lucrâ altu ce-va (d. e. contracte de ale parintiloru, caci notariu comunulu s. a.) ci va explicâ in currentu eleviloru sei obiectele prescrise;

respectu câtâ mai mari, déca intrandu vre-unu preotu ori altu mai mare in clase mai intâi invetiatoriulu se va sculâ si lu va salutâ; mergendu cu rendulu pre ultia intâi inv. va dâ mai mariloru onoreala cuvenita s. a. — ordine, déca inv. 'si va avé unu planu de prelegeri si va urmâ in darea lectiuniloru dupa acela'si; déca 'si va avé in dulapulu scólei töte utensile pentru prelegere puse la loculu cuviinciosu, fâra de a fi necesitat sa cera dela copii carte, bricégu ori altu ceva-si de feliulu acesta; déca voru aflâ copiii, cându mergu cu vre-o trebuinta in cas'a invetiatorului, ca acolo domnesce orenduiel'a;

punctualitate, déca va veni invet. totu-déun'a la scola la tempulu cuvenitul; déca nu va parasî cându o prelegere, cându alt'a pentru óre-cari trebuinte familiari s. a.;

activitate cu staruântia, déca invet. va fi activu si va staruâ la lucru, adeca va propune fâra pregetu, fâra de a stirbi din órele de prelegere; déca luvoru gasi elevii, cautandu pentru ceva-si, acasa lucrându cu zelu;

cumpatare, déca inv. va pazî o mesura in darea lectiuniloru, ocupatiuniloru, in certarea eleviloru lenesi, in amenintâri, pedepse; déca se va feri de ocâri batjocuritorie, pedepse aspre ori chiaru vorbe grosolanu cu infuriare; déca si la petreceri scolastice va pazî mesur'a cuviinciosa in mancare si beutura;

modestia, binefacere, concedere, pacientia, déca va poseda in adeveru invetiatorulu aceste virtuti, si elevii luvoru vedé adeseori seversindu fapte esite din aceste motive.

4. Invetiato iulu 'si va puté ajunge mai usioru acestu scopu, déca va fi modelu de fapte moralu-religiose

nu numai inaintea eleviloru sei, ci si inaintea parintiloru acestor'a.

5. Invetiatorulu va puté face acest'a, déca va cautâ de scola cu zel, onestate si probitate; va cultivâ si va educâ pre elevii sei dupa principiile pedagogico-didactice, cari cunoscintie se va silâ, a si le totu mai inmultî si amplificâ; va merge la educatiune mâna in mâna cu parintii copiiloru; in cas'a sea, in economia sea casnica va avé regula si buna orenduiela; si va crutâ venitulu si-si va sporî fondulu subsistintie sele si alu familiei sele; va fi modestu, sinceru câtâ parintii copiiloru si câtâ mai marii sei scolastici, bisericesci si politici si le va dâ cuvenitulu respectu; va merge si va conduce si pre elevii sei la stâ'a biserica si va lucrâ cu cuviintia si zelu pentru binele bisericei sele si alu statului.

B. Poruncile si legile scolastice.

Insemnatatea porunciloru si legilor.

S'a arestatu, ca copiii suntu cu mintea neajunsu si asiâ nu potu lucrâ, dupa cum cere ratiunea (=mintea cea ajunsa si sanetosa;) deci cultur'a si desvoltarea mintei, câtâ le lipsesc, trebuesce suplinita printro potere din afara. Acesta potere din afara este ratiunea invetiatorului educatoriu, care are sa intetiésca prin disciplina pre copii, sa lucreze, cum aru lucrâ ei, cându aru fi barbatu cu ratiune. Ratiunea invetiatorului are dara sa se infatisieze intr'o forma, in carea sa-si arete tendint'a intetirei, adeca sa se arete caci porunca seu lega. Poruncile si legile dupa cuprinsulu loru au sa fia ratiune, inse dupa form'a loru sa insarcineze la supunere. (Vai de inv. care va dâ porunci si legi neratiunali!)

Apoi s'a spusu si:

Cui sa se dea porunci, cui legi scrise. Folosulu, ce-lu aduce deprinderea din tineretie a pazî legile scolastice si orenduielele familiari, si urmârile cele bune dela acesta deprindere — spre a pazî apoi si legile comunali, municipali si ale statului.

Modulu de a-si esprime invetiatorulu poruncile. Staruânt'a caci porunc'a data sa se implinesca. Ce porunci sa nu dea invetiatorulu. Porunci sa nu si le retraga invetiatorulu. Fapt'a care s'a opritu adi, sa se oprâsca, de căte ori s'aru ivi. Porunci date sa aiba valore pentru toti scolarii.

Fatia cu acestea s'a propusu urmatöröle intrebâri practice;

1. Ce folosesce copilului, déca luva face invetiatorulu mai intâi sa intielégâ, ca fapt'a, ce o facuse elu (copilulu), era rea; in fapt'a, ce i-a disu densulu (inv.) sa o faca, este buna, si apoi 'i va porunci pre acest'a sa o faca; iera pre acea lu va oprî de a mai face?

3. Este bine a porunci copiiloru prea desu, adeca a repeti aceleasi porunci mai la tota vorba?

3. Cum pote face inv. pre elevi sa pazescă poruncile, cari li le-a datu?

4. Ce reu 'si pote face inv. lui insusi, déca va fi nepasatoriu despre implirea ori neimplinirea porunciloru lui de câtâ copii?

5. Ce reu si pote face inv. lui insusi, déca va dâ porunci fâra de nici unu scopu, ori nechiare, incâtua sa nu pote scî copii, ca ce au sa faca, ori porunci, pre cari nu suntu copii in stare sa le implinesca.

6. Ce pote urmâ de acolo, déca se va vedé inv. silitu sa-si retraga poruncile date.

7. Ce reu 'si pote casiunâ inv. lui insusi, dara si copiiloru, déca o fapta declarata ieri de buna a poruncitui copiiloru sa o faca; — adeca nefacandu-o copii, o lasa nefacuta; seu déca o fapta a declarato ieri de rea si a oprit'o; adeca in se vede, ca — iera a seversit'o vre-unu scolariu, dara lu lasa nebagatu in séma?

8. Ce reu si-aru casiunâ inv. prin

lui in lume, trebuie sa infrângâ acesta imparachiere: de aceea s'a datu judecat'a fiului 5, 22. 27.) carele, caci fiulu omului, representa intre omeni pre Ddieu pamântescu — déca este iertata acesta espressiune; cu deosebire dupa Nr. 1, spre acest'a a venit in lume (9, 39.) De óre ce inse judecat'a aduce de o o parte nefericire si pedepsa, — saru paré ca acest'a contradice scopului celui maretii alu Ddieu, ad: ca insusi Ddieu aru fi facutu pre omu, caci sa-lu pedepsescă. Acesta parere dispare in data ce concedem ca: omulu are voia libera, si aterna dela densulu a-si alege binele seu reulu (Nr. 1, 6.); iera alegându pre cestu din urma, insu-si se judeca (Vs. 18.) Osenairea inse este o urmare a invingerei binelui asupr'a reului, si caci atare nu se pote atribui scopului ddieescu.

Celu-ce urmâza reului, sufere de urmârile, de resultatele lui, de osenda; iera celu ce urmâza binelui se bucura de resultatele lui, de invingere cu urmârile ei: — Dupa testamentulu vechiu (Ps. 78, 6. Issai'a 64, 2. Ierem. 10, 25 s. a.) si opiniunea evreiloru — dupa carea despartirea binelui si reului erâ determinata prin marginile (barierele) esterioare ale teocratiei — pre pagân „lumea“ nu-i astépta alta la judecat'a lui Messi'a (Nr. 3) de câtâ pedepsa (Nr. 2). — Ddieu inse a iubitu lumea mai mult de câtâ 'si inchipuia evrei; elu si-a tramis

pre fiulu seu, nu spre a pedepsi lumea (Vs. 17.) ci spre a-i oferî o mânuire noua, generale, mai inalte, si prin o deosebire mai inalta a bineului si reului (Nr. 1, a.) a dâ libertate fia caciua — evreu seu pagân — spre a se decide pentru bine seu reu (Nr. 1, 6.) si astufeliu a-si trage fia carele consecintele pentru alegerea facuta din libertate (Nr. 2): —

Afirmatiunea din Vs. 16, referitoare la tramitere, sa intaresce prin negatiunea din Vs. 17. caci si in 1, 3.

In Vs. 16 dice: *la datu*; aci determina mai de aproape, dicându: *la tramsu*. — Acolo dice: *că cei ce vor credere, sa nu piéra, ci se aiba viétia*. — aci: *nu că sa judece, se pedepsescă, ci: se mânuiescă lumea*. Un'a si aceeasi idea in ambele versuri, numai câtâ in Vs. 17 definita mai viu, mai puternicu.

Vs. 18. *Cela ce crede intru elu, acel'a, carele* (Vs. 17. Nr. 1, 1.) se alatura din partea binelui si adeverului (Vs. 17. 1, 6.) si cu incredere deplina recunoscade adeverul in Iisus: *nu se va osendî* (judecâ) in intielesulu din Vs. 17 Nr. 2.; iera carele *nu crede, ieta osendit u este* pentru ce? pentru ca insusi si-a alesu sortea cea trista, prin carea insusi se condamna, *fiindu ca n'a credut in numele cclui unicu nascutu alu lui Ddieu, n'a urmatu binelui, ci a preferit reului*.

(Va urmâ.)

aceea, ca aru luá pre unii scolari la dare de séma, de i-au implinitu puncile date, iéra pre cutare séu cutare copilu nu?

9. Dupa ce si-a perduto invetatoriulu autoritatea sea fatia cu elevii sei, mai puté-va cultivá si educá pre elevii sei?

Respusurile primite.

1. Copilulu face bucurosu numai ceea ce-i este placutu. Prin urmare déca simte placere la o faptă, fia aceea buna ori rea, elu o face cu tota multiamirea, nesciindu inca sa deosebésca binele din reu, Asiá dara invetatoriulu mai intâiu sa convinga pre copilulu gresit, ca fapt'a, care a facut'o, de-si i-a placutu sa o faca, totusi este o faptă rea, si mai facandu-i va aduce numai stricaciune, ba chiaru si peire; — inse fapt'a, care i-o recomenda densulu sa o faca, i va fi spre fericire (sa-i aduca inainte exemple de feliulu acest'a); — apoi sa-i demande sa o faca.

Prin acésta va invetiá copilulu, a deosebí fapt'a buna de cea rea; va prinde, a iubí faptele cele bune si a se ferí de cele rele; se va supune a face mai bucurosu bine de cătu reu.

(Va urmá.)

Varietăti.

* * * **Publicatione.** Cu finitulu anului 1875 se va impartí din fondulu Aloisiu Szabel'antu, la veduve si orfani seraci de functionari, o suma de 140 floreni.

Deci reflectantii au in intielesulu statutelor a-si adresá suplicele respective pâna la 10 Decembre a. c. la subsrisulu comitetu.

Comitetulu localu, alu funcționarilor austro-magiariori in Sabiu.

* * * Program'a fóiei edande:

P R E O T U L U,
cá ministru, cá magistru si cá regente spiritualu.

Fóia curatul bisericésca.

Cum se pote vedé in titlulu fóiei, cuprinsulu ii va fi impartitu in trei clase.

Preotulu cá magistru va avé de obiectu tóte acele functiuni si ceremonii, cari se reducu la ministrarea, respective administrarea celor sacre. Prin urmare se va ocupá ex profeso cu descrierea istorica a tuturor ceremonielor usuate in biseric'a resaraténa, nepotendu intermite a acelei apusane, cari nu suntu alta, de cătu o reforma radicale a ceremonielor bisericei resaraténe. Istor'a riturilor si a ceremonielor va trece si preste anulu salutei, si va aretă: ivirea, desvoltarea si perfectionarea la statulu prezinte a ceremoniilor bisericesci, ba chiaru si demnitatile sacerdotale si unele ceremonii pagâne esistente inainte de venirea Mântuitorului. — Ajungându la presinte, apoi va aratá insemnatatea mystica a acelor'a. Dupu aceste apoi va avé acestu ramu alu fóiei in evidintia tóte reformele ce se aru intemplá in ceremonie si rituri.

Preotulu cá magistru. Acestu ramu va cuprinde in sine pateristica, polemica, apologia. Va publicá opurile S. S. parinti in traducere fidela, cum e a S. Chrysostomu, a marelui Vasiliu etc. catechesele S. Cyrillu Hierosolimitanu „ad competentes“ (18), „mystagogica“ (5), „anchoratus“ S. Epiphaniu etc. etc.; va publicá in acésta parte si câte un'a predica. — Va avé in evidentia erorile moderne si refundarea acelor'a; — se va ocupá si cu beletristic'a religiosa publicându si câte unu romantiu religiosu-moralu, cum e d. e. „Iosifu in cas'a lui Putifar“, Cecilia, Agnot'a, Pancratia, adaugându din căndu in căndu si căte unu mytu cum e d. e. „Psyché“,

in care grecii arata nemurirea susțului in form'a mitica.

Preotulu cá regente spiritualu. Acestu ramu alu foiei va cuprinde in sine ierarchia din punctu de vedere istoricu. Va publicá biografiile pretilor mai vestiti din tóte tempurile, cum si a celor presenti. Va aretă relatiunea preotului fatia de poporu si vice-versa.

In o epoca, cându tóte natiunile desvólta o activitate démna de tóta consideratiunea, cându vedem pr tóte poporele culte descendendu pre aren'a culturei, aratandu care cátupóte, nu credu, ca aru fi cine-va sa ne dică si noue românilor, ca e bine a stâla o parte, a stâl indiferent cu mânile in sinu fără de a aratá ce-va semnu de viétia. Tréca unu seclu seu dôuse si preotimea culta si bine educata a românilor va disparé fără urme! fără sa pôta cine-va demonstrá, ca si români au avutu unu cleru! Câte talente, cáté capacitatii rare avemu noi in presente d. e. numai in cele patru capitle gr. cat. si cátie teneri luminati si setosi de sciintia suntu in precitatele patru gremii. Si aceste tóte, tóte preste cátie-va decenii voru fi ingropate in pamentu!

Deci e de lipsa fratilor a neformá in o phalanga bine organisata si a ne luptá cu puteri unite contr'a nimicirei numelui nostru.

Fratii mei! „A venitul tempulu“ (ps. 101); deci: imbarbatati-ve, si sa se intaréscă auimele vóstre“ (ps. 33).

Din aceste consideratiuni manecându amu aflatu de bine a pune inaute ochilor stimatilor cetitori program'a nostra, provocandu-i la o grupare valorosa, la sucurgerea spirituale si materiale a edarei si sustinerei foiei nostre intentionate. Dela voinț'a sincera a iereilor si archiereilor nostri buni aterna totu in asta privintia.

Noi cam deodata ne-amu marginiutu a scôte fóia nostra cu 1 Ianuaru 1876, si apoi cu fia-care prima a subsequentelor luni. Pretiulu anualu l'amu desigru 6 fl. v. a. si fia-care va stâ celu putien din 6 côle.

Deci acei dd., cari se aru asociá noue, si cari aru dorí a avé fóia nostra, suntu provocati a ne avisá pâna in finea lunei acesteia, cá sa ne potem orientá cu punerea sub tipariu a atâtoru exemplarie, cátie ne aru fi de lipsa. Altmintrea acei dd., cari dôra aru dubitá despre perseverantia nostra, si totusi aru dorí a avé fóia, li facem cunoscutu, ca, dupa ce ne voru avisá prin o corespondintia — noi li vomu tramite toti numerii regulatii fără sa ne solvésca, pâna la finea anului, cându apoi numerulu ultimu li-lu vomu tramite cu postcipatiune ser vindu de contractu bilateralu.

Gher'l'a la 4 Novembre 1875.
Pentru comitetulu redactionale:

Georgiu Pasc'a
licentiatu in dreptulu canonicu si diriginte spiritualu.

** * **Osservatore romano** publica dupa testulu persanu traduct'a scrișorei adusa de generalulu Nazar-Aga, tramsulu estraordinaru alu siahului Persiei, cătra pap'a Piu alu IX. Eata acestu documentu:

„Santie Sele Pré veneratulu si pré ilustrulu Papa, insusindu unu caracteru de Messie, inaltiatu de locuitori lumei ceresci, i dorim gratia Domnului!“

„A ajunsu pâna la noi, cari suntem animati de amicicie sincera, amabil'a si venerat'a scrisoreea Santiei vóstre, plina de daruri angeresci, scrișore facuta de voi in abundanti'a amicicie si incredintiata Escelentie Sele pré onoratulu Archiepiscopu, Augustinu de Héraclee, pre care ni l'ati tramsu impreuna cu daruri scumpe, incredintiari, si prea frumose suveniri destinate a fi totu-déun'a pentru

noi unu motivu de a cresce afectia nostra.

„Cá sa facem cunoscutu intr'unu modu particulariu marea valóre si consideratie ce acordâmu scrisorei si darurilor Santiei Vóstre, cum si Archiepiscopul Augustinu, s'au primitu de propri'a nostra persóna imperiala si amu vorbitu in fatia tuturor, cum se cuvenea de amicicie si afectia Santiei Vóstre pentru noi.“

Afara de aceste amu credintu necesariu a ve adresá aratandu-ve bucuria cordiala si profund'a satisfactiune ce ne-a causatu incredintiarea de amicicie si sincer'a afectiune a Sântiei Vóstre pentru noi, asigurandu pre Sânt'a Vóstra ca dupa aspiratiunile si bine-voitórele dorintie ale Sântiei Vóstre, delegatii natiunei catolice, precum si toti individii si particularii acestei natiuni au fostu si voru fi că in trecutu obiectulu binevoitiei nostru, si că sa dicem asiá, alesi dupa ministrii inaltului nostru imperiu, si ca voru fi in celu mai inaltu gradu obiectulu a totu feliulu de partiniri si protectiuni. Pentru a marí aceste partiniri dupa stabilirea relatiunilor atât de multu dorite, s'au promulgatu de noi si s'au adresatu guvernatorilor provinciali ordine formale privitorie la drepturile, protectiunea si libertatea catolicilor, relativu la credintele lor religiose.

Si in adeveru, noi considerâmu pre individii acestei natiuni catolice, cari suntu supusi imperiului persanu, că unu depositu incredintiata noue de Sânt'a Vóstra, cu a cărui conservare ne insarcinâmu.

Asemenea considerâmu noi persón'a Vóstra cá cea mai mare dintre discipulii lui Messi'a (inchinare lui) si pentru acestu cuventu, demnu de veneratiune.

Dorim cá, gratia seninului Vostru sufletu, sa nu ne uitati in rugile vóstre si că relatiunile cu Sânt'a vóstra sa urmeze totu-déun'a.

Scrisa in palatulu nostru regal din Teheranu lun'a lui Rebi-ub-Sami 1292 (Maiu 1875).

(Urmáza semnulu pecetiei si semnatur'a M. S. I. Siahulu).

Cur. Bucur.

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Novembre 1875.

Metalicele 5%	69 25
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	73 20
Imprumutulu de statu din 1860 ...	410 75
Actiuni de banca	912 —
Actiuni de creditu	186 60
London	113 90
Obligationi de desdaunare Unguresci	81 40
" " Temisiorene	81 65
" " Ardelenesci	79 90
" " Croato-slavone	85 --
Argintu	104 90
Galbinu	5 37½
Napoleonu d'auru (poli)	9 11

Nr. 265.—1875.

Concursu.

In urm'a inaltei ordinatiuni a prea Venerabilului Consistoriu archidiocesanu din 8 Augustu Nr. 2268 a. c. la veduvita parochia gr. orientala de clas'a III. din Gridu in protopresbiteratul Fagarasiului se deschide prin acésta concursu cu terminu pâna la 30 Novembre a. c. st. v.

1. Emolumentele suntu pre lângă venitele stolari usitate dela 160 familii alesi cátie 8 copuri de bucate; iéra dela 42 familii mestecate pe jumetate.

2. Unu locu de samenatura agru de 3 galete.

3. O livadie de 4 cara de fenu la unu locu care se folosesc in totu anu.

4. Folosirea erbii, din progadea bisericei.

5. Tacs'a pasilor cu cátie 8 cr. dela tóta famili'a. Care tóte computate la olalta, aducu sum'a 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá postulu acest'a parochialu, au de a-si adresá concursele loru construite conformu statutului organicu, pâna la terminul aretatul la subsrisulu.

Fagarasiu in 18 Octobre 1875.

In contilegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu,
protop.

2—(3)

Concursu.

Devenindu a dou'a parochie gr. or. de class'a III. din comun'a Toparcia vacanta, spre ocuparea acestei statiuni se scrie concursu pâna in 30 Novembre 1875 st. v.

Emolumentele impreunate cu acestea statiune suntu:

a) 11 jugere 297□ de pamentu parte fanatie parte locu aratoriu;

b) accidentele stolare regulate dupa 205 familii, care computendu-se la olalta dau o suma de 400 fl. v. a. Doritorii de a ocupá acesta stațiune au a-si insinuá recursele bine informate in sensulu statutului organicu in terminul prescrisul mai susu, la scaunulu protopopescu gr. or. alu tractului Mercurea.

Comitetulu parochialu gr. or. Toparcia in 5 Oct. 1875 st. v.

Presiedintele comitetului.

Iacobu Greavu.
Ioanu Lepedatu.

notariu.

Ioanu Drocu,
adm. protopopescu.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochiu in comun'a bisericésca greco-orientale de class'a III. Minthia cu filia Besanu se scrie prin acésta concursu cu terminul pâna la 30 Novembre a. c. st. v.

Emolumentele acestei parochii suntu: folosirea portiunei canonice si venitele stolari usitate.

Doritorii de a ocupá acesta stațiune, au a-si asterne pâna la terminul indicatul suplimentele lor, instruite in sensulu st. org. — la subsrisulu.

Dev'a 30 Octobre 1875.

In contilegere cu comitetulu parochiale.

Ioanu Papiu,

protopresbiteru.

(2—3)

Incunoscintiare.

Subscrise directiune reg. ung. de lotu deschide loteria a V. reg. ung. de statu, a cărei venitul curatul in urm'a prigratiile declaratiuni a Majestatii Sele se va intrebuinta spre infintarea de orfanotrofie pentru orfanii lucratorilor erariali.

Loteria are 3334 nimeritori cu o suma de castiguri de

200,000 fl. val. austr.

intre cari

I nimeritoriu de frunte	100,000 fl.
II	20,000 "
" nimeritorii a	5000 "
10 "	1000 "
20 "	500 "
100 "	100 "
200 "	50 "
3000 "	10 "

Tragerea se va face irrevocabilu in Budapest'a

la 20 Decembre 1875.

Un'a sórt'e costa 2 fl. val. a.

Sorti se afla: la subscrise directiune de lotu, la colectantii de lotu, la oficiele de lotu, perceptor